

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia stycznia 2011 r.

Pan

Bogusław Jan Nowak

**Dyrektor
Przedsiębiorstwa
Komunikacji Samochodowej S.A.
w Dębicy**

LRZ-4114-07-03/2010
I/10/031

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła kontrolę Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej S.A. w Dębicy (w dalszej treści – PKS), w zakresie – realizacji przewozów pasażerskich dofinansowanych ze środków publicznych w latach 2009 – 2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 stycznia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK przesyła Panu niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie przez PKS w latach 2009 – 2010 przewozów pasażerskich dofinansowanych ze środków publicznych.

W kontroli ustalono, że PKS wykonywał regularne przewozy pasażerskie na podstawie zezwoleń otrzymanych w trybie art. 18 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o *transporcie drogowym* (Dz. U. z 2007 r. Nr .125 poz. 874 ze zm.).

W 2009 r. wykonywano regularne przewozy pasażerskie na 33 liniach, w tym 13 linii funkcjonowało na podstawie zezwoleń otrzymanych od Marszałka Województwa

Podkarpackiego. W 2010 r. wykonywano przewozy na 36 liniach regularnych, w tym na 15 linii zezwoleń udzielił Marszałek Województwa Podkarpackiego.

Najwyższa Izba Kontroli ustaliła, że przedkładane przez PKS wnioski o zezwolenie na wykonywanie przewozów pasażerskich spełniały standardy zawarte w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 8 czerwca 2004 r. w *sprawie wzorów zezwoleń na wykonywanie krajowych i międzynarodowych przewozów drogowych osób oraz wypisów z zezwoleń* (Dz. U. Nr 144, poz. 1519). Do wniosków dołączano wszystkie – przewidziane przepisem art. 22 ust. 1 ustawy *o transporcie drogowym* – załączniki.

W kontroli ustalono, że zmian w obowiązujących rozkładach jazdy dokonywano według obowiązujących przepisów, tj. na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 13 stycznia 2006 r. w *sprawie treści, sposobu i terminów ogłaszania rozkładów jazdy oraz ich aktualizacji, warunków ponoszenia kosztów związanych z zamieszczaniem informacji dotyczących rozkładów jazdy oraz podawaniem rozkładów jazdy do publicznej wiadomości* (Dz. U. Nr 12, poz. 79).

PKS wykonując regularne przewozy pasażerskie zobowiązany był, w myśl przepisu art. 18a ustawy *o transporcie drogowym* do uwzględniania ustawowych ulg należnych pasażerom przy nabywaniu biletu na przejazd. Działając według przepisów art. 8a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz. U. z 2002 r. Nr 175 poz. 1440 ze zm.) PKS zawierał corocznie z Marszałkiem Województwa Podkarpackiego stosowne umowy określające zasady przekazywania dopłat do przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w przewozach pasażerskich.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że cały proces związany ze stosowaniem ulg, w tym dokumentowanie i ewidencjonowanie udzielenia ustawowych ulg był realizowany przez PKS według zasad określonych w w/w ustawie *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* oraz według szczegółowych ustaleń przyjętych w umowach z samorządem województwa podkarpackiego.

W kontroli ustalono, że w 2009 r. sprzedano 31.574 biletów jednorazowych i 18.383 biletów miesięcznych stosując ustawowe ulgi. Z tytułu powyższej sprzedaży PKS otrzymał z budżetu województwa podkarpackiego dopłatę w wysokości 907 tys. zł. Za ulgowe bilety jednorazowe naliczono i otrzymano dopłatę w wysokości – 69,3 tys. zł, a za bilety miesięczne – 837,8 tys. zł (92,4%).

Najwyższy udział w kwocie dopłaty miała ulga obejmująca uczniów szkół. Za bilety miesięczne z tytułu tej ulgi otrzymano – 776,7 tys. zł. Za bilety jednorazowe z ww. ulgą – 24,2 tys. zł, razem – 800,9 tys. zł, tj. 88,3% całej kwoty rocznych dopłat.

Do końca listopada 2010 r. sprzedano 24.785 biletów jednorazowych i 17.518 biletów miesięcznych - ulgowych. Za bilety jednorazowe naliczono i otrzymano dopłatę – 54,5 tys. zł, a za bilety miesięczne – 753,5 tys. zł. Struktura udzielonych ulg była zbliżona do roku poprzedniego i tak najbardziej znaczący udział w wysokości otrzymanych dopłat miała ulga „uczniowska” wynosząca łącznie 733,9 tys. zł, tj. 90,8% kwoty naliczonych do końca listopada dopłat.

Dopłaty do biletów miesięcznych w strukturze rocznych przychodów PKS wynosiły od 14% w 2008 r. do 15,5% w latach następnych.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli procedury stosowane w sprzedaży biletów ulgowych, tj.:

- stosowanie wyłącznie kas fiskalnych (bileterek autobusowych) zgodnych z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 roku w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące oraz warunków ich stosowania (Dz. U. Nr 212, poz. 1338),
- wykorzystywanie specjalistycznych programów komputerowych w tym „Kasa konduktorska” do sporządzenia zestawienia zbiorczego sprzedaży ze wszystkich stanowisk okienkowych sprzedaży oraz z bileterek autobusowych,
- przeszkolenie wszystkich kierowców z zakresu obsługi kas fiskalnych i zasadności udzielania ulg przy zakupie biletów,
- sprzedaż biletów miesięcznych ulgowych – wyłącznie w kasie dworcowej za okazaniem niezbędnych uprawniających dokumentów,

pozwalają na rzetelną sprzedaż biletów ulgowych, rzetelną ich ewidencję oraz na sporządzenie rzetelnych wniosków o dopłaty do zastosowanych ulg.

Kontrola losowa sprzedanych biletów miesięcznych-ulgowych wykazała, że bilety sprzedano i zaewidencjonowano według ww. reguł, w cenie uzgodnionej we wspomnianej powyżej umowie z Marszałkiem Województwa Podkarpackiego.

Najwyższa Izba Kontroli ustaliła, że kierowcy zatrudnieni w PKS - wykonujący regularne przewozy pasażerskie, pracowali według zasad przyjętych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz. U Nr 92 poz. 879 ze zm.). W nie stwierdzono przekroczenia dyspozycji zawartej w art. 11 ust. 1 ustawy, tj. przekraczania przez kierowców 8 godz. pracy.

Stosownie do art. 61 ust.1 ustawy o NIK w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia do Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.